

Kommunal- og distriktsdepartementet
postmottak@kdd.dep.no

Sendes per e-post

Oslo, 31. oktober 2025

HØRINGSUTTALELSE – ENDRINGER I SAMETINGETS RETTSLIGE RAMMER

Sak: Høringsnotat av 30. april 2025 – Endringer i Sametingets rettslige rammer

1. Innledning

Sámi láhkačehpiid searvi / Samisk juristforening (heretter «SLS») viser til høringsnotatet av 30. april 2025 om endringer i Sametingets rettslige rammevilkår. Høringsfrist er satt til 31. oktober 2025.

2. Valg av modell

Arbeidsgruppen som har utredet Sametingets rammevilkår, foreslår to hovedmodeller: én løsning der Sametinget gis større uavhengighet ved etablering som eget rettssubjekt, og én løsning der Sametingets uavhengighet innenfor staten gis en tydeligere ramme. I begge modeller vil Sametingets virksomhet skje innenfor rammer fastlagt av Stortinget gjennom lov- og budsjettvedtak.

SLS ser det som positivt at Sametingets rettslige rammer klargjøres og styrkes. Uavhengig av hvilken modell som velges, må ikke Sametingets myndighet begrenses. Sametinget må fortsatt ha en reell og uavhengig posisjon når det gjelder å fastsette sine arbeidsfelt og ivareta samiske interesser.

Etter SLS' syn bør det legges til grunn at valget av modell er et spørsmål som i første rekke bør avgjøres av Sametinget selv, som samenes folkevalgte organ. Dette følger også av prinsippet om samenes rett til selvbestemmelse, jf. blant annet Grunnloven § 108 og FNs erklæring om urfolks rettigheter artikkel 3, 4 og 5, og ILO-konvensjon nr. 169 artikkel 6.

3. Lovfesting av Sametingets søksmålskompetanse

SLS støtter videre forslaget om å lovfeste Sametingets søksmålskompetanse som eget rettssubjekt. Dette er et viktig virkemiddel for å sikre Sametingets uavhengighet og rettslige handleevne. Av hensyn til Sametingets stilling bør særregelen i tvisteloven § 1-4 a første ledd også gjøres gjeldende for Sametinget, slik at det gis tilsvarende adgang til representativt søksmål som kommunene og andre folkevalgte organer har.

4. Grunnlovsendring

SLS støtter forslaget om å grunnlovsfeste sameenes rett til et eget ting i et nytt annet ledd i Grunnloven § 108. Forslaget representerer et viktig grep for å styrke gjennomføringen av sameenes rett til selvbestemmelse som urfolk, og vil bidra til å forankre Sametingets stilling som representativt organ for samene. Etter SLS' syn vil en lovfesting være i samsvar med Norges internasjonale forpliktelser.

Dearvvuodat / Med hilsen

Styret

Sámi láhkačehpiid searvi / Samisk juristforening

